

**Bra webbadresser: www.abrsm.org
www.abrsmpublishing.com. Not- och arbetsmaterial.
Frågor: gabriele.katthaen@lundsmusiksalong.se**

***Nedanstående sammanfattning är skriven av Vivianne Vikersjö 2007.
Viviane är nuförtiden pensionerad violinpedagog från Nacka musikskola och har i
decennier varit Sveriges representant för ABRSM.***

OM GRADE-SYSTEMET I MUSIKUTBILDNING

Sedan 1988 genomförs såväl teoretisk som praktisk musikexamen i Sverige av The Associated Board of the Royal Schools of Music i London.

Ett ökande antal elever har utnyttjat denna möjlighet att skaffa sig en internationellt erkänd examen utan att behöva resa till England.

Nedan följer en översiktlig beskrivning för de lärare och elever som inte tidigare stiftat bekantskap med denna examensform eller som vill ha mer information.

Associated Board (ABRSM) är en examensberättigad instans som har grundats av de fyra kungliga musikhögskolorna i Storbritannien - The Royal Academy of Music (grundad 1822), The Royal College of Music (1873), The Royal Northern College of Music (1893) och The Royal Scottish Academy of Music (1890) - och har sedan slutet av 1800-talet erbjudit ett graderat examenssystem som har mycket gott internationellt omdöme och har visat sig ge både elever och lärare stimulans och bekräftelse i sitt arbete. Associated Board skickar examinators till mer än 80 länder med över en halv miljon kandidater om året. Detta ger ABRSM en enastående position samtidigt som dess standard är erkänd och respekterad. Den internationella avdelningen är mycket aktiv när det gäller utveckling av examenssystemet världen över och utgivning av adekvat repertoar.

Syftet med examina var ursprungligen att pröva elevernas framsteg på ett erkänt och opartiskt sätt. Detta syfte har senare utvidgats så att målet nu är att främja musikundervisningen, att öka motivationen genom stegvisa mål i genomtänkt progression, att skapa inspiration och musikglädje genom kunskap och höja kvaliteten i undervisningen.

Examinators väljs från de fyra brittiska musikhögskolorna eller bland musikedirektörer, universitetsprofessorer eller aktiva musiker. Varje examinator är synnerligen kvalificerad och specialutbildad av Associated Board. Examinatorerna talar engelska. Eventuella språksvårigheter begränsas genom att tolk vid behov kan användas.

Det krävs inte någon speciell undervisningsmetod från lärarens sida för att förbereda elever till examen. Vad som krävs vid själva examenstillfället är ett konstnärligt och korrekt framförande av de stycken som valts.

Examen kan tas i mer än 30 olika instrument, sång, ensemble och musikteori.

Graderna kan tas av såväl barn som vuxna.

Instrument och sång: Preparatory och Grad 1-8.

Preparatory är en förberedande grad där eleverna inte kan underkännas och samtidigt får ett diplom med skriftligt omdöme direkt av examinatorn. Grad 8 innebär att eleven uppnått den nivå som krävs för intagning till musikhögskolor eller andra former av påbyggnad för professionella studier.

Ensemblespel: 3 olika nivåer - Primary level (motsvarande grad 4-5), Intermediate level (motsvarande grad 6-7) och Advanced level (motsvarande grad 8).

Musikteori: Grad 1-8. Dessa examina sker genom skriftliga prov. För att göra examen i instrument/sång utöver grad 5 måste teorixamen grad 5 ha klarats av. Dessförinnan finns inga restriktioner. Arbetsböckerna till grad 1 och 2 finns i svensk översättning. Teoriskrivningarna översätts till svenska och eleverna får både den engelska originalskrivningen och den svenska översättningen vid provtillfället.

För varje examenskategori finns en Syllabus som innehåller det urval av stycken som eleven kan välja mellan för de olika graderna och de respektive skalor/treklanger och gehörsmoment som ingår. För ensembleexamen krävs endast spel och friheten att välja repertoar är stor. Det

finns också möjlighet att gå vidare efter grad 8 och ta diplom. Det finns tre nivåer med tre olika inriktningar: dirigerings, som pedagog eller som musiker. I en särskild Syllabus för diplomspiranter finns repertoarförteckning med olika kompletterande examenskrav för dessa. För grad 1-8 gäller följande:

Eleverna övar in ett givet material.

Tre spelstycken av olika karaktär (För piano samt violin, cello, flöjt och klarinett finns CD-skivor med repertoaren inspelad av pianist och respektive instrument med pianoackompanjemang).

De skalor som ingår för respektive grad.

A vista-prov (övningsbok finns)

Gehörsprov enligt givna normer. (Övningsbok med CD finns)

All repertoar och övriga moment utarbetas av fackmän och repertoaren förnyas vartannat eller vart tredje år. För eleverna betyder detta klart definierade musikaliska mål, att de får en objektiv bedömning och att framsteg och utveckling bedöms mot en väl definierad kunskapsram. För Nacka Musikskolas del har det under de senaste åren varit vanligast att göra från Preparatory (förberedande) test upp till graderna fem eller sex men musikskoleelever har tagit upp till grad åtta.

Det kommer en examiner från Associated Board i England och lyssnar på varje elev enskilt och ger ett skriftligt omdöme, som lärare och elever naturligtvis får ta del av. Detta är en del i den pedagogiska utvecklingen och i samarbetet mellan lärare och elev. Alla elever får också ett personligt, fint diplom, som skickas från ABRSM i London.

I våra dagars tal om kvalitetssäkring är detta examenssystem ett utmärkt verktyg, mätt med internationell standard. Graderingarna kan också ha praktisk nytta när ungdomar vill delta i musikläger utomlands etc. Att kunna styrka sitt musikintresse och sin musikkunskap med diplom är alltid en merit vid framtida studie- och yrkesval.

I Sverige har ofta enskilda lärare anmält elever till examinationer. Klippans musikskola och Nacka musikskola har i större utsträckning haft elever som tagit examen i olika instrument/sång, musikteori och ensemblespel. Norrköpings-, Linköpings-, Katrineholms- och Södertälje musikskolor har lärare som försöker propagera för examen i sina musikskolor liksom flera lärare i Stockholm, Helsingborg, Göteborg, Partille och Skövde m fl.

Anmärkning GK 2013: Viviannes lista har sedan 2007 stadigt växt. Sydsvenskt centrum för examinationer är LIMUS i Lund. Förutom ett stort antal egna elever i olika instrument möts där elever från privatlärare i Malmö, Kulturskolan i Vellinge och fler skånska lärare. Ibland tas även danska kandidater emot.

Vissa grundskolor har också använt sig av möjligheten till graderade examinationer i musikteori i musikklasser eller inom skolans kulturprofil i skolår 7-9 och gymnasieskolan. Jag hoppas att elever även i andra skolor och linjer ska kunna få tillgodoräkna sig poäng genom sitt instrumentalspel/sång och musikteori genom undervisning i den kommunala musikskolan och examinationer genom ABRSM. Ett mål att arbeta för i Sverige är att de elever som tagit ABRSM-examen också kan tillgodoräkna sig viss poäng vid sökningar till universitet och högskolor. Detta håller just på att införas i England.

Vid topp prestationer utdelar Associated Board i vissa länder stipendier för vidareutbildning vid några av de brittiska musikhögskolorna. Hittills har två studenter från Sverige erhållit sådana stipendier.

Vivianne Vikersjö